Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

8 ноември 2012 година*

„Членове 20 ДФЕС и 21 ДФЕС — Харта на основните права на Европейския съюз — Член 51 — Директива 2003/109/ЕО — Граждани на трети страни — Право на пребиваване в държава членка — Директива 2004/38/ЕО — Граждани на трети страни, членове на семейството на граждани на Съюза — Гражданин на трета страна, който нито придружава, нито се присъединява към гражданин на Съюза в приемащата държава членка, а живее в държавата членка по произход на гражданина на Съюза — Право на пребиваване на гражданина на трета страна в държавата членка по произход на гражданина на Съюза, който пребивава в друга държава членка — Гражданство на Съюза — Основни права“

по дело C-40/11,

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Германия) с акт от 20 януари 2011 г., постъпил в Съда на 28 януари 2011 г., в рамките на производство по дело

Yoshikazu Iida

срещу

Stadt Ulm,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-жа R. Silva de Lapuerta (докладчик), изпълняваща функциите на председател на трети състав, г-н K. Lenaerts, г-н E. Juhász, г-н T. von Danwitz и г-н D. Šváby, съдии,

генерален адвокат: г-жа V. Trstenjak,

секретар: г-жа A. Impellizzeri, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 22 март 2012 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за г-н Y. Iida, от T. Oberhäuser и W. Weh, Rechtsanwälte,

— за германското правителство, от г-н T. Henze и г-жа A. Wiedmann, в качеството на представители,

* Език на производството: немски.

— за белгийското правителство, от г-жа L. Van den Broeck и г-жа C. Pochet, в качеството на представители,

— за чешкото правителство, от г-н M. Smolek и г-н J. Vláčil, в качеството на представители,

— за датското правителство, от г-н C. H. Vang, в качеството на представител,

— за италианското правителство, от г-жа G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от г-н L. D'Ascia, avvocato dello Stato,

— за нидерландското правителство, от г-жа C. Wissels, г-жа M. K. Bulterman и г-н J. Langer, в качеството на представители,

— за полското правителство, от г-н M. Szpunar, в качеството на представител,

— за правителството на Обединеното кралство, от г-н S. Hathaway, а впоследствие от г-н A. Robinson, в качеството на представители, подпомагани от г-н R. Palmer, barrister,

— за Европейската комисия, от г-жа C. Tufvesson и г-н H. Krämer, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 15 май 2012 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на разпоредбите на правото на Съюза относно правото на пребиваване на гражданите на трети страни в държавите членки и до гражданството на Съюза.

2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Iida и Stadt Ulm (град Улм) по повод отказа на властите в Улм да му предоставят право на пребиваване в Германия съгласно Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребиват свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, стр. 77; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56), и на това основание да му издадат карта за пребиваване.

Правна уредба

Правото на Съюза

Директива 2003/109/ЕО

3 Член 1 от Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 година относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни (ОВ L 16, стр. 44; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 225) е озаглавен „Предмет“ и буква а) от него гласи:

„Настоящата директива определя:

а) условията за предоставяне и отменяне на статут на дългосрочно пребиваващ, предоставен от една държава членка на граждани на трети страни, които пребивават легално на нейна територия, както и свързаните с това права […]“.

4 Член 3 от Директивата е озаглавен „Приложно поле“ и параграфи 1 и 2 от него гласят:

„1. Настоящата директива се прилага спрямо граждани на трети страни, които легално пребивават на територията на една от държавите членки.

2. Настоящата директива не се прилага спрямо граждани на трети страни, които:

а) пребивават с цел образование или професионална квалификация;

б) имат разрешение за пребиваване в държавата членка по линията на временна закрила или са поискали разрешение за пребиваване със същия мотив и очакват решение по своя статут;

в) имат разрешение за пребиваване в държавата членка по линията на субсидиарна форма на защита съгласно международните задължения, местното законодателство или практиките на държавите членки или са поискали разрешение за пребиваване със същия мотив и очакват решение по своя статут;

г) са бежанци или са поискали да бъдат признати в качеството си на бежанци и молбата им все още не е обект на окончателно решение;

д) пребивава[т] изключително на основание от временно естество, например в качеството им на работещи по програми au pair или сезонни работници, или в качеството им на работници или служители, командировани от доставчик на услуги, за осигуряване на презгранични услуги, или в качеството им на доставчик на презгранични услуги или когато разрешението им за пребиваване е формално ограничено;

е) са с правен статут, който се урежда от разпоредбите на Виенската конвенция от 1961 г. за дипломатическите отношения, Виенската конвенция от 1963 г. за консулските отношения, Конвенцията от 1969 г. за специалните мисии или Виенската конвенция от 1975 г. за държавното представителство във взаимоотношенията с международните организации от всеобщ характер“.

5 Член 4, параграф 1 от тази директива гласи:

„Държавите членки предоставят статут на дългосрочно пребиваващ на граждани на трети страни, които са пребивавали легално и без прекъсване на територията в рамките на пет години преди подаване на въпросната молба“.

6 Член 5 от Директива 2003/109 е озаглавен „Условия, свързани с получаването на статут на дългосрочно пребиваващ“ и предвижда:

„1. Държавите членки изискват от гражданина на трета страна да представи доказателство, че разполага, за себе си и за членовете на своето семейство на негова издръжка:

а) с устойчиви и редовни доходи, достатъчни за покриване на собствен[ата] му и тази на членовете на семейството му издръжка, без да се прибягва до системата за социално подпомагане на съответната държава членка. Държавите членки изчисляват тези средства в съответствие с тяхното естество и постоянен характер и могат да вземат предвид минималното равнище на работната заплата и пенсията преди депозирането на молбата за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ;

б) със здравна осигуровка, покриваща всички обичайни осигурителни случаи за гражданите на съответната държава членка.

2. Държавите членки могат да изискат гражданите на третите страни да отговарят на условията за интеграция съгласно тяхното национално право“.

7 Член 7 от Директива 2003/109 е озаглавен „Получаване на статут на дългосрочно пребиваващ“ и параграфи 1 и 3 от него гласят:

„1. С цел получаване на статут на дългосрочно пребиваващ гражданинът на трета държава депозира молба при компетентния орган на държавата членка, в която пребивава. Молбата се придружава от доказателствен материал, уточнен в националното законодателство и с който се доказва изпълнението на условията, изброени в членове 4 и 5, както и при необходимост от валиден пътнически документ или легализирано копие на същия.

Между доказателствените материали, посочени в първа алинея, могат да фигурират и документи, които удостоверяват съответните жилищни условия.

[…]

3. Ако условията, предвидени в членове 4 и 5, са изпълнени и ако лицето не представлява заплаха по смисъла на член 6, държавата членка предоставя статут на дългосрочно пребиваващ на съответния гражданин на трета страна“.

8 Член 8 от тази директива е озаглавен „Разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕО“ и параграфи 1 и 2 от него гласят:

„1. Статутът на дългосрочно пребиваващ е постоянен, като се спазват условията на член 9.

2. Държавите членки издават на дългосрочно пребиваващия разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕО. Това разрешение е със срок на валидност най-малко пет години, като при изтичането му може да бъде автоматично подновено, а при необходимост това да става след представяне на молба“.

Директива 2004/38

9 Глава I от Директива 2004/38 е озаглавена „Общи разпоредби“ и включва членове 1—3.

10 Член 2 от тази директива е озаглавен „Определения“ и гласи:

„За целите на настоящата директива:

1) „Гражданин на Съюза“ означава лице, което има гражданство на държава членка;

2) „Член на семейство“ означава:

а) съпруга/съпругата;

б) партньор, с когото гражданинът на Съюза е сключил регистрирано съжителство въз основа на законодателството на държава членка, ако законодателството на приемащата държава членка третира регистрираното съжителство като равносилно на брак и в съответствие с условията, посочени в приложимото за случая законодателство на приемащата държава членка;

в) преки наследници, които са на възраст под 21 години или които са лица на издръжка, както и такива, които са наследници на съпруга/съпругата или партньора така, както е определен в буква б);

г) преки роднини по възходяща линия на издръжка, както и такива преки роднини на съпруга/съпругата или партньора, така както е определен в буква б);

3) „Приемаща държава членка“ означава държавата членка, в която гражданинът на Съюза се движи, за да упражни своето право на свободно движение и пребиваване“.

11 Член 3 от Директива 2004/38 е озаглавен „Бенефициенти“ и предвижда:

„1. Настоящата директива се прилага за всички граждани на Съюза, които се движат или пребивават в държава членка, различна от тази, на която са граждани, и за членовете на техните семейства така, както са определени в член 2, точка 2, които ги придружават или се присъединяват към тях.

2. Без да се засягат правата на свободно движение и пребиваване, които въпросните лица могат да имат сами по себе си, приемащата държава членка в съответствие с нейното национално законодателство улеснява влизането и пребиваването на следните лица:

а) всякакви други членове на семейството (независимо от тяхната националност), които не отговарят на определението, посочено в член 2, точка 2, и които в държавата, от която идват, са лица на издръжка или са членове на домакинството на гражданина на Съюза, който има основното право на пребиваване или в случаите, когато сериозни здравословни причини задължително изискват лична грижа за члена на семейството от страна на гражданина на Съюза;

б) партньора, с когото гражданинът на Съюза има трайна връзка, което е надлежно удостоверено.

Приемащата държава членка извършва подробен преглед на личните обстоятелства и аргументира всеки отказ на разрешение за влизане или пребиваване на тези лица“.

12 Глава III от посочената директива е озаглавена „Право на пребиваване“ и урежда условията за упражняване на правото на гражданите на Съюза и на членовете на техните семейства да пребивават на територията на държавите членки. Тази глава включва в частност членове 6, 7 и 10.

13 Член 6 от Директива 2004/38 гласи:

„1. Гражданите на Съюза имат право на пребиваване на територията на друга държава членка за срок до три месеца […].

2. Разпоредбите на параграф 1 важат също така за членове на семейството, притежаващи валиден паспорт, които не са граждани на държава членка и които придружават или се присъединяват към гражданина на Съюза“.

14 Член 7 от тази директива предвижда:

„1. Всички граждани на Съюза имат право да пребивават на територията на друга държава членка за срок, по-дълъг от три месеца […].

2. Правото на пребиваване, предвидено в параграф 1, обхваща и членове на семейството, които не са граждани на държава членка и които придружават или се присъединяват към гражданина на Съюза в приемащата държава членка […]“.

15 Член 10 от посочената директива е озаглавен „Издаване на карти за пребиваване“ и гласи:

„1. Правото на пребиваване на членове на семейството на гражданин на Съюза, които не са граждани на държава членка, се доказва чрез издаването на документ, наричан „Карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза“, не по-късно от шест месеца от датата на внасяне на молбата. Удостоверение за това, че лицето е подало молба за карта за пребиваване, се издава незабавно.

2. За да бъде издадена картата за пребиваване, държавите членки изискват представяне на следните документи:

[…]

в) удостоверението за регистрация или при липса на система за регистрация, всякакви други доказателства за пребиваването в приемащата държава членка на гражданина на Съюза, когото те придружават или към когото се присъединяват;

г) в случаите, попадащи в приложното поле на член 2, параграф 2, букви в) и г), документи, доказващи, че са изпълнени условията, посочени в тези разпоредби;

[…]“.

Германското право

16 Член 7 от Закона за пребиваването, заетостта и интеграцията на чужденците на територията на Федерална република Германия (Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet) (наричан по-нататък „AufenthG“) е озаглавен „Разрешение за пребиваване“ и гласи:

„1. Разрешението за пребиваване е документ за пребиваване за определен срок. То се издава за целите на пребиваването, посочени в следващите раздели. При наличието на основателни причини за това, разрешение за пребиваване може да се издаде и за цел, която не е предвидена в този закон.

2. Разрешението за пребиваване се издава за срок, съобразен с предвидената цел на пребиваването. Ако отпадне обстоятелство, което е съществено условие за издаването, продължаването или определянето на срока на разрешението, срокът му може да бъде съкратен, включително впоследствие“.

17 Член 18 от AufenthG е озаглавен „Трудова дейност“ и гласи:

„1. Допускането на чуждестранни работници зависи от нуждите на германската икономика, като се отчитат условията на пазара на труда, както и необходимостта от ефикасна борба срещу безработицата. Това не засяга действието на международните договори.

2. Чужденецът може да получи документ за пребиваване за целите на упражняването на трудова дейност, когато Федералната агенция по заетостта (Bundesagentur für Arbeit) даде разрешение съгласно член 39 от този закон или когато в нормативен акт, приет съгласно член 42 от този закон, или в международен договор се предвижда, че съответната трудова дейност може да се извършва без разрешение от агенцията. Ако Федералната агенция по заетостта разреши извършването на трудова дейност с определени ограничения, тези ограничения трябва да бъдат посочени в документа за пребиваване.

3. Разрешение за пребиваване за целите на упражняването на трудова дейност съгласно параграф 2, която не изисква висока професионална квалификация, може да бъде издадено само ако това е предвидено в международен договор или ако нормативен акт, приет съгласно член 42 от този закон, позволява издаването на разрешение за пребиваване за целите на съответната трудова дейност.

4. Документ за пребиваване за целите на упражняването на трудова дейност съгласно параграф 2, която изисква висока професионална квалификация, може да бъде издаден само за трудова дейност от категориите, за които това е разрешено с нормативен акт, приет съгласно член 42 от този закон. При наличието на основателни причини за това, разрешение за пребиваване може да се издаде за трудова дейност, която е от обществено значение, и в частност от регионално или икономическо значение или от значение за пазара на труда.

5. Документ за пребиваване съгласно параграф 2 и член 19 от този закон може да бъде издаден само когато е налице конкретно предложение за работа“.

18 Член 39 от AufenthG е озаглавен „Разрешение за работа на чужденци“ и параграфи 2—4 от него гласят:

„2. Федералната агенция по заетостта може да разреши издаването на разрешение за пребиваване за целите на упражняването на трудова дейност съгласно член 18 от този закон, когато:

1) a) наемането на чужденците на работа не оказва отрицателни последици върху пазара на труда, в частност по отношение на структурата на заетостта, регионите и икономическите отрасли, и

b) за съответната работа няма кандидати, които да са германски работници или чужденци със статут, приравнен на статута на германски работници, или чужденци, които имат приоритетен достъп до пазара на труда съгласно правото на Европейския съюз, или

2) чрез проверка по точка 1, букви а) и б) по-горе за отделни категории трудова дейност или отделни икономически отрасли агенцията е установила, че наемането на чуждестранни кандидати на свободните работни места е подходящо както от гледна точка на пазара на труда, така и за целите на интеграцията,

и когато чужденецът не се наема на работа при по-неблагоприятни условия на труд в сравнение с прилаганите за германските работници в сходно положение. Смята се, че за съответната работа има кандидати германски работници и чужденци с приравнен статут дори когато работата може да им бъде осигурена единствено чрез Федералната агенция по заетостта. Работодателят, който иска да наеме на работа чужденец, за когото е необходимо разрешение, трябва да изпрати до Федералната агенция по заетостта информация относно трудовото възнаграждение, работното време и останалите условия на труд.

[…]

4. В разрешението за работа може да се посочат продължителността и видът на трудовата дейност и правото на работа може да се ограничи до определени предприятия или региони“.

19 Член 28 от AufenthG е озаглавен „Събиране на семейството на германски граждани“ и параграф 1, първо изречение от него гласи:

„Разрешение за пребиваване се издава на:

1) съпруга/съпругата на германски гражданин;

2) на децата на германски гражданин, които не са навършили пълнолетие и не са сключили брак;

3) на родителя на германски гражданин, който не е навършил пълнолетие и не е сключил брак, за целите на упражняването на родителските права,

при условие че съответният германски гражданин има обичайно местопребиваване на федералната територия“.

20 Член 31 от AufenthG е озаглавен „Самостоятелно право на пребиваване на съпрузите“ и параграфи 1 и 2 от него гласят:

„1. При преустановяване на съпружеското съжителство срокът на разрешението за пребиваване на съпруга/съпругата се продължава с една година като самостоятелно право на пребиваване, независимо от събирането на семейството, когато:

1) съпружеското съжителство е съществувало на законно основание в продължение на най-малко две години на федералната територия, или

2) чужденецът е починал по време на съпружеското съжителство на федералната територия,

и когато до този момент чужденецът е притежавал разрешение за пребиваване, разрешение за установяване или разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕО, освен ако по независещи от него причини не е могъл своевременно да поиска продължаване на срока на съответното разрешение. […]

2. Изискването по параграф 1, първо изречение, точка 1 съпружеското съжителство да е съществувало на законно основание в продължение на най-малко две години на федералната територия, не се прилага, когато на съпруга/съпругата следва да бъде разрешено да продължи пребиваването си, за да не бъде поставен/а в изключително затруднено положение, освен ако продължаването на разрешението за пребиваване е недопустимо по отношение на съответния чужденец […]“.

21 Член 9a от AufenthG е озаглавен „Разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕО“ и параграфи 1 и 2 от него предвиждат:

„1. Разрешението за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕО е документ за пребиваване за неопределен срок. Член 9, параграф 1, второ и трето изречение се прилагат съответно. Доколкото в този закон не е предвидено друго, разрешението за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕО е равностойно на разрешение за установяване.

2. На съответния чужденец се издава разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕО съгласно член 2, буква б) от Директива [2003/109], когато:

1) пребивава от пет години на федералната територия с документ за пребиваване;

2) може да осигури собствената си издръжка и издръжката на членовете на своето семейство, доколкото разполага с устойчиви и редовни доходи;

3) владее в достатъчна степен немски език;

4) притежава основни познания за правния и обществения ред, както и за средата на живот на федералната територия;

5) не е налице пречка по съображения за обществена сигурност и обществен ред, като се има предвид тежестта или вида на нарушението на обществения ред или обществената сигурност или заплахата, която представлява съответният чужденец, и предвид продължителността на пребиваването му и наличието на връзки на федералната територия; и

6) разполага с подходящо жилище за себе си и за членовете на семейството му, които живеят с него“.

22 Член 5, параграфи 1 и 2 от Закона за свободното движение на гражданите на Съюза от 30 юли 2004 г. (Gesetz über die allgemeine Freizügigkeit von Unionsbürgern) (наричан по-нататък „FreizügG/EU“) предвижда:

„1. На гражданите на Съюза, които имат право на свободно движение, и на членовете на семейството им, които са граждани на държава — членка на Европейския съюз, служебно и незабавно се издава удостоверение за правото им на пребиваване.

2. На членовете на семейството им, които имат право на свободно движение, но не са граждани на Съюза, се издава служебно в срок от шест месеца след подаването на необходимите документи карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза със срок от пет години. Членовете на семейството незабавно получават удостоверение, че са подали необходимите документи“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

23 През 1998 г. японският гражданин г-н Iida сключва брак в Съединените щати с германската гражданка г-жа N.-I. Дъщеря им Миа е родена на 27 август 2004 г. в Съединените щати и има германско, американско и японско гражданство.

24 През декември 2005 г. семейството се установява в Германия. През януари 2006 г. г-н Iida получава разрешение за пребиваване за целите на събирането на семейството съгласно член 28 от AufenthG. От февруари 2006 г. той работи на пълно работно време в Улм по безсрочен трудов договор и понастоящем получава брутно месечно възнаграждение в размер на 4 850 EUR. Поради работното му време е освободен от предвиденото в националното законодателство задължение да посещава интеграционни курсове.

25 През лятото на 2007 г. съпругата на г-н Iida започва работа на пълно работно време във Виена. Въпреки че в началото поддържат съпружеското съжителство, пътувайки между Улм и Виена, от януари 2008 г. съпрузите живеят трайно разделени, макар и без да са разведени. Двамата притежават и заедно упражняват родителските права по отношение на дъщеря си, но от март 2008 г. майката и дъщерята имат обичайно местопребиваване във Виена, където последната учи.

26 Г-н Iida редовно посещава дъщеря си във Виена веднъж месечно през почивните дни, а тя прекарва по-голямата част от ваканциите при баща си в Улм. Двамата също така пътуват заедно. Според твърденията на г-н Iida пред Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg взаимоотношенията с дъщеря му са отлични.

27 След отпътуването на дъщерята и съпругата му г-н Iida вече няма самостоятелно право на пребиваване по член 31 от AufenthG, тъй като съпрузите не са поддържали съпружеското си съжителство в Германия в продължение на най-малко две години и не е поискано да се приложи изключението от това изискване.

28 Въпреки това поради работата му в Улм г-н Iida получава разрешение за пребиваване, което съгласно член 18 от AufenthG на 18 ноември 2010 г. е продължено до 2 ноември 2012 г. с възможност за ново продължаване по преценка на компетентния орган.

29 На 30 май 2008 г. г-н Iida подава молба до Stadt Ulm да му бъде издадена „карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза“ съгласно член 5 от FreizügG/EU. Първо Stadt Ulm и Regierungspräsidium Tübingen (Областен съвет, Тюбинген), а след това Verwaltungsgericht Sigmaringen (Административен съд, Зигмаринген) отхвърлят молбата му, по съображение че няма право на такава карта съгласно правото на Съюза.

30 На 6 май 2010 г. г-н Iida обжалва решението на посочения съд пред Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg.

31 Освен това г-н Iida подава молба да му се издаде разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ на основание член 9а от AufenthG, което обаче впоследствие оттегля.

32 При тези обстоятелства Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) По членове 2, 3 и 7 от Директива 2004/38 […]:

а) В светлината по-специално на членове 7 и 24 от Хартата на основните права на Европейския съюз [наричана по-нататък „Хартата“], както и на член 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи [подписана в Рим на 4 ноември 1950 г., наричана по-нататък „ЕКПЧ“] и съгласно разширителното тълкуване на член 2, точка 2, буква г) от Директива 2004/38 следва ли под „член на семейството“ да се разбира и родителят на дете, което в качеството си на гражданин на Европейския съюз се ползва със свобода на движение, когато посоченият родител, гражданин на трета страна и носител на родителските права, не се намира на издръжката на това дете?

б) При утвърдителен отговор: в светлината по-специално на членове 7 и 24 от Хартата, както и на член 8 от ЕКПЧ и съгласно разширителното тълкуване на член 3, параграф 1 от Директива 2004/38 прилага ли се посочената директива за този родител и в случай че той нито придружава, нито се присъединява към детето си, което вече е установено в друга държава членка, а продължава да пребивава в държавата членка по произхода на детето?

в) При утвърдителен отговор: в светлината по-специално на членове 7 и 24 от Хартата, както и на член 8 от ЕКПЧ произтича ли за този родител право на пребиваване за повече от три месеца в държавата членка по произхода на детето по силата на разширително тълкуване на член 7, параграф 2 от Директива 2004/38 най-малкото докато той притежава и действително упражнява родителските права?

2) По член 6, параграф 1 [ЕС] във връзка с Хартата […]:

а)

i) Приложима ли е Хартата съгласно член 51, параграф 1, първо изречение, втора част от нея, когато предметът на спора се обуславя от национален закон (или част от закон), с който — наред с другото, а не единствено — се транспонират европейски директиви?

ii) При отрицателен отговор: приложима ли е Хартата съгласно член 51, параграф 1, първо изречение, втора част от нея само поради това че жалбоподателят би могъл евентуално да се позове на право на пребиваване съгласно европейското право и че следователно в съответствие с член 5, параграф 2, първо изречение от [FreizügG/EU] може да поиска да му бъде издадена „карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза“, каквато е предвидена в член 10, параграф 1, първо изречение от Директива 2004/38?

iii) При отрицателен отговор: предвид Решение на Съда по дело ERT (от 18 юни 1991 г., C-260/89, точки 41—45) приложима ли е Хартата съгласно член 51, параграф 1, първо изречение, втора част от нея, когато държава членка ограничава правото на пребиваване на бащата на непълнолетен гражданин на Съюза, който през по-голямата част от времето пребивава с майка си в друга държава — членка на Съюза, поради нейната професионална заетост, при положение че бащата, гражданин на трета страна, също е носител на родителските права?

б)

i) В случай че Хартата е приложима: възможно ли е да се изведе пряко от член 24, параграф 3 от Хартата право на пребиваване в съответствие с правото на Съюза за бащата, гражданин на трета страна, най-малкото когато той е носител на родителските права и действително ги упражнява по отношение на детето си, дори когато детето пребивава през по-голямата част от времето в друга държава — членка на Европейския съюз?

ii) При отрицателен отговор: от правото на свободно движение, с което се ползва детето в качеството си на гражданин на Съюза съгласно член 45, параграф 1 от Хартата евентуално във връзка с член 24, параграф 3 от Хартата, произтича ли право на пребиваване в съответствие с правото на Съюза за бащата, гражданин на трета страна, най-малкото когато той е носител на родителските права и действително ги упражнява по отношение на детето си, най-вече с цел правото на свободно движение на детето да не изгуби своето полезно действие?

3) По член 6, параграф 3 [ЕС] във връзка с общите принципи на правото на Съюза:

а) Могат ли „неписаните“ основни права в Европейския съюз, установени в практиката на Съда от Решение по дело Stauder (29/69, Recueil, стр. 419, точка 7) до, например, Решение по дело Mangold (C-144/04, Recueil, стр. I-9981, точка 75), да се прилагат в пълния им обем дори когато в конкретния случай Хартата е неприложима, с други думи, основните права, които съгласно член 6, параграф 3 [ЕС] запазват действието си като общи принципи на правото на Съюза, съществуват ли самостоятелно и независимо наред с новите основни права по Хартата, посочени в член 6, параграф 1 [ЕС]?

б) При утвърдителен отговор: за да се гарантира ефективното упражняване на родителските права, може ли от общите принципи на правото на Съюза, и по-специално в светлината на правото на зачитане на семейния живот съгласно член 8 от ЕКПЧ, да бъде изведено право на пребиваване в съответствие с правото на Съюза за бащата на непълнолетен гражданин на Съюза, който през по-голямата част от времето пребивава с майка си в друга държава — членка на Съюза, поради нейната професионална заетост, при положение че бащата е гражданин на трета страна?

4) По член 21, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 8 от ЕКПЧ:

Ако член 6, параграф 1 или параграф 3 [ЕС] не позволяват на жалбоподателя да получи право на пребиваване в съответствие с правото на Съюза: за да се гарантира ефективното упражняване на родителските права предвид Решение на Съда по дело Zhu и Chen (от 19 октомври 2004 г., C-200/02, Recueil, стр. I-9925, точки 45—47), от правото на свободно движение на непълнолетен гражданин на Съюза, който през по-голямата част от времето пребивава с майка си в друга държава — членка на Съюза, поради нейната професионална заетост, може ли да се изведе за бащата, гражданин на трета страна, право на пребиваване в съответствие с правото на Съюза в държавата членка по произхода на детето въз основа на член 21, параграф 1 ДФЕС и евентуално в светлината на член 8 от ЕКПЧ?

5) По член 10 от Директива 2004/38 […]:

Ако бъде признато право на пребиваване в съответствие с правото на Съюза: родителят, гражданин на трета страна, намиращ се в положението на жалбоподателя, има ли право да му бъде издадена „карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза“ евентуално на основание член 10, параграф 1, първо изречение от Директива 2004/38?“.

33 Според запитващата юрисдикция изложените по-горе въпроси могат да бъдат обобщени в един-единствен въпрос:

„За да може гражданин на трета страна, който като родител има право да упражнява родителските права, да поддържа редовно лични отношения и преки контакти с детето си, което притежава гражданство на Съюза, правото на Европейския съюз предоставя ли на този родител правото да остане в държавата членка по произхода на детето въз основа на „карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза“, когато поради упражняването на правото му на свободно движение детето е установено в друга държава членка?“.

По преюдициалния въпрос

34 За да се отговори на въпроса на запитващата юрисдикция, следва първо да се прецени дали лице в положението на жалбоподателя в главното производство може да черпи права от разпоредбите на вторичното право, които при определени условия предвиждат възможност за издаване на документ за пребиваване в държава членка на гражданите на трети страни.

35 Ако отговорът е отрицателен, би следвало по-нататък да се прецени дали лице в положението на жалбоподателя в главното производство може да черпи право на пребиваване пряко от разпоредбите на ДФЕС относно гражданството на Съюза.

По тълкуването на Директива 2003/109

36 Съгласно член 3, параграф 1 от Директива 2003/109 тя се прилага спрямо гражданите на трети страни, които легално пребивават на територията на една от държавите членки. За разлика от Директива 2004/38 (вж. Решение от 21 декември 2011 г. по дело Ziolkowski и Szeja, C-424/10 и C-425/10, Сборник, стр. I-14035, точки 46 и 47) Директива 2003/109 не определя условията, на които трябва да отговаря пребиваването на тези граждани, за да може да се смятат за легално пребиваващи на територията на една от държавите членки. Оттук следва, че тези условия се уреждат единствено в националното право.

37 Съгласно член 4, параграф 1 от Директива 2003/109 държавите членки предоставят статут на дългосрочно пребиваващи на тези граждани, които съобразно националното право са пребивавали легално и без прекъсване на територията на страната в рамките на пет години преди подаване на съответната молба. Член 3, параграф 2 от Директива 2003/109 обаче изключва прилагането на тази директива за определени видове пребиваване.

38 Съгласно член 5 от посочената директива, за да придобие статут на дългосрочно пребиваващ, гражданинът на трета страна трябва да представи доказателство, че разполага за себе си и за членовете на семейството му на негова издръжка с устойчиви и редовни доходи, достатъчни за покриване на собствената му издръжка и издръжката на членовете на семейството му, без да се прибягва до системата за социално подпомагане на съответната държава членка, както и със здравна осигуровка, покриваща всички обичайни осигурителни случаи за гражданите на съответната държава членка. Освен това държавите членки могат да изискват гражданите на третите страни да отговарят на условията за интеграция съгласно националното право.

39 Съгласно член 7, параграф 3 от Директива 2003/109, ако упоменатите условия, предвидени в членове 4 и 5 от Директивата, са изпълнени и ако лицето не представлява заплаха по смисъла на член 6 от същата, държавата членка предоставя статут на дългосрочно пребиваващ на съответния гражданин на трета страна.

40 В случая, видно от точка 24 от настоящото решение, жалбоподателят в главното производство, гражданин на трета страна, слага началото на легалното си пребиваване на германска територия през януари 2006 г. въз основа на документ за пребиваване за целите на събирането на семейството, издаден съобразно член 28 от AufenthG. Освен това поради сключения през февруари 2006 г. трудов договор за неопределено време г-н Iida впоследствие получава документ за пребиваване по член 18 от AufenthG, валиден до 2 ноември 2012 г., и то въпреки че не няма самостоятелно право на пребиваване по член 31 от AufenthG поради прекъсването на съпружеското съжителство.

41 В този смисъл от преписката по делото следва, че поради вида на пребиваването му жалбоподателят в главното производство не попада в някоя от хипотезите по член 3, параграф 2 от Директива 2003/109 и същевременно е пребивавал легално и без прекъсване на германска територия в рамките на пет години.

42 Освен това следва да се отбележи, че поради трудовата му заетост г-н Iida видимо е в състояние да докаже, че разполага с устойчиви и редовни доходи, достатъчни за издръжката му, както и със здравна осигуровка, покриваща всички обичайни осигурителни случаи за гражданите на Германия.

43 Наред с това от преписката не личи г-н Iida да представлява заплаха за обществения ред или обществената сигурност по смисъла на член 6 от Директива 2003/109.

44 Що се отнася, накрая, до условията за интеграция по член 9а, параграф 2, точки 3 и 4 от AufenthG, макар да не е установено в каква степен г-н Iida владее немски език и познава правния и обществения ред и средата на живот на федералната територия, все пак няма съмнение, както заяви германското правителство в съдебното заседание, че съгласно националното право интеграционните изисквания спрямо г-н Iida са ограничени, тъй като той притежава университетска диплома. Освен това от преписката по делото личи, че поради работното си време г-н Iida е освободен от задължението да посещава интеграционни курсове.

45 Оттук следва, че по принцип гражданин на трета страна в положението на жалбоподателя в главното производство може да получи статут на дългосрочно пребиваващ по смисъла на Директива 2003/109.

46 Въпреки това, както личи от точка 31 от настоящото решение, г-н Iida е оттеглил молбата си за издаване на разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ на основание член 9а от AufenthG.

47 От член 7, параграф 1 от Директива 2003/109 обаче следва, че за да придобие статут на дългосрочно пребиваващ, съответният гражданин на трета страна трябва да подаде молба пред компетентния орган на държавата членка, в която пребивава. Освен това съгласно член 4, параграф 1 от тази директива държавите членки предоставят статут на дългосрочно пребиваващ в зависимост от броя на годините преди подаване на въпросната молба.

48 В този смисъл, доколкото г-н Iida доброволно е оттеглил молбата си за придобиване на статут на дългосрочно пребиваващ съгласно Директива 2003/109, не може да му бъде издаден документ за пребиваване на основание на разпоредбите на тази директива.

По тълкуването на Директива 2004/38

49 Член 3 от Директива 2004/38, който е озаглавен „Бенефициенти“, включва параграф 1, който гласи, че тази директива се прилага за всички граждани на Съюза, които се движат или пребивават в държава членка, различна от тази, на която са граждани, и за членовете на техните семейства, така както са определени в член 2, точка 2, които ги придружават или се присъединяват към тях.

50 Съгласно член 2, точка 2, букви а) и г) от Директива 2004/38 за целите на тази директива „член[ове] на семейството“ на гражданин на Съюза са съпругът или съпругата му, а също и преките роднини по възходяща линия, ако се намират на негова издръжка, и такива роднини на съпруга или съпругата му или на партньора му, така както е определен в буква б) от тази разпоредба.

51 В този смисъл не всички граждани на трети държави черпят от Директива 2004/38 права на влизане и пребиваване в държава членка, а единствено тези, които по смисъла на член 2, точка 2 от тази директива са „член[ове] на семейството“ на гражданин на Съюза, който е упражнил правото си на свободно движение и се е установил в държава членка, различна от държавата членка, на която е гражданин (Решение от 25 юли 2008 г. по дело Metock и др., C-127/08, Сборник, стр. I-6241, точка 73 и Решение от 15 ноември 2011 г. по дело Dereci и др., C-256/11, Сборник, стр. I-11315, точка 56).

52 В разглеждания в главното производство случай както съпругата, така и дъщерята на г-н Iida са бенефициенти на Директива 2004/38, доколкото са се преместили и пребивават в държава членка, различна от държавата членка, на която са граждани, а именно в Австрия.

53 Що се отнася до въпроса дали жалбоподателят в главното производство е „член на семейството“ по смисъла на член 2, точка 2 от Директива 2004/38, следва да се разграничат връзките между жалбоподателя и дъщеря му, от една страна, и между него и съпругата му, от друга.

54 Всъщност, що се отнася, първо, до родствената връзка между жалбоподателя в главното производство и дъщеря му, от член 2, точка 2, буква г) от Директива 2004/38 следва, че преките роднини по възходяща линия на съответния гражданин на Съюза трябва да се намират на негова „издръжка“, за да може да се смятат за „членове на семейството“ по смисъла на тази разпоредба.

55 В това отношение от практиката на Съда следва, че качеството член на семейството „на издръжка“ на гражданина на Съюза, носител на правото на пребиваване, произтича от фактическо положение, характеризиращо се с обстоятелството, че материалната помощ за члена на семейството се осигурява от носителя на правото на пребиваване, така че в обратния случай, тоест ако носителят на правото на пребиваване е на издръжката на гражданина на третата страна, последният не може да се позовава на качеството възходящ роднина „на издръжка“ на носителя по смисъла на Директива 2004/38, за да получи право на пребиваване в приемащата държава членка (във връзка със сходните разпоредби на предшестващите Директива 2004/38 нормативни актове на Съюза вж. Решение по дело Zhu и Chen, посочено по-горе, точки 43 и 44 и цитираната съдебна практика).

56 Оттук следва, че жалбоподателят в главното производство не може да се квалифицира като „член на семейството“ на дъщеря му по смисъла на член 2, точка 2 от Директива 2004/38.

57 Що се отнася, второ, до връзките между жалбоподателя в главното производство и съпругата му, следва да се отбележи, че за да се смята съответното лице за „член на семейството“ на гражданин на Съюза, който е упражнил правото си на свободно движение по смисъла на член 2, точка 2, буква а) от Директива 2004/38, тази разпоредба не изисква нищо друго, освен то да има качеството „съпруг/съпруга“.

58 Във връзка с предшестващите Директива 2004/38 нормативни актове на Съюза Съдът вече е имал повод да постанови, че брачният съюз не може да се смята за разтрогнат, докато компетентният орган не постанови решение в този смисъл, и че не е налице решение в този смисъл, когато съпрузите просто живеят разделени, макар и с намерението впоследствие да се разведат, така че не е необходимо съпругът/съпругата постоянно да живее с гражданина на Съюза, за да има производно право на пребиваване (вж. Решение от 13 февруари 1985 г. по дело Diatta, 267/83, Recueil, стр. 567, точки 20 и 22).

59 Това тълкуване на разпоредба, която е аналогична на член 2, точка 2, буква а) от Директива 2004/38, но е изисквала и нормални жилищни условия за семейството на съответния гражданин на Съюза, трябва да се прилага на още по-голямо основание спрямо посочения член 2, точка 2, буква а), който за разлика от другата разпоредба не предвижда подобно изискване.

60 В случая бракът на съпрузите Iida не е бил разтрогнат от компетентен орган, така че г-н Iida може да се смята за член на семейството на съпругата му по смисъла на посочената разпоредба на Директива 2004/38.

61 Макар да може да се смята за „член на семейството“ на съпругата му по смисъла на член 2, точка 2, буква а) от Директива 2004/38, жалбоподателят в главното производство все пак не може да се квалифицира като „бенефициент“ на тази директива, като се има предвид, че член 3, параграф 1 от нея изисква членът на семейството да придружава или да се присъединява към гражданина на Съюза, който се движи или пребивава в държава членка, различна от тази, на която е гражданин.

62 Същото изискване за придружаване или присъединяване към гражданин на Съюза освен това е възпроизведено в член 6, параграф 2 и член 7, параграф 2 от Директива 2004/38 във връзка с разширяването на обхвата на правото на пребиваване на гражданина на Съюза и спрямо членовете на семейството му, които не са граждани на държава членка, а също и в член 10, параграф 2, буква в) във връзка с издаването на картата за пребиваване, предвидена в тази директива.

63 Наред с останалото това изискване отговаря на целта на производното право на влизане и пребиваване, което Директива 2004/38 предвижда за членовете на семейството на гражданите на Съюза, като се има предвид, че в противен случай невъзможността за гражданина на Съюза да бъде придружаван от своето семейство или то да се присъедини към него в приемащата държава членка, може да накърни неговата свобода на движение, като го разубеди от упражняването на правото на влизане и пребиваване в тази държава членка (вж. в този смисъл Решение по дело Metock и др., посочено по-горе, точка 63).

64 От това следва, че гражданинът на трета страна, който е член на семейството на гражданин на Съюза, упражнил правото си на свободно движение, може да се позовава на правото да се установи да живее със същия съгласно Директива 2004/38 единствено в приемащата държава членка, в която пребивава този гражданин на Съюза (в този смисъл, но във връзка със сходните разпоредби на предшестващите Директива 2004/38 нормативни актове на Съюза, вж. Решение от 11 декември 2007 г. по дело Eind, C-291/05, Сборник, стр. I-10719, точка 24).

65 Ето защо, след като г-н Iida нито придружава, нито се присъединява към члена на своето семейство, който е гражданин на Съюза и е упражнил правото си на свободно движение, не може да му се предостави право на пребиваване въз основа на Директива 2004/38.

По тълкуването на членове 20 ДФЕС и 21 ДФЕС

66 Най-напред следва да се отбележи, че разпоредбите на Договора относно гражданството на Съюза не предоставят самостоятелни права на гражданите на трети страни.

67 Всъщност подобно на правата, които Директива 2004/38 предоставя на гражданите на трети страни, членове на семейството на гражданин на Съюза, бенефициент на тази директива, евентуалните права, които разпоредбите на Договора относно гражданството на Съюза предоставят на гражданите на трети страни, също не са техни собствени права, а са производни от упражненото от гражданина на Съюза право на свободно движение (вж. в този смисъл Решение от 5 май 2011 г. по дело McCarthy, C-434/09, Сборник, стр. I-3375, точка 42 и Решение по дело Dereci и др., посочено по-горе, точка 55).

68 Както беше посочено в точка 63 от настоящото решение, целта и смисълът на тези производни права се откриват в констатацията, че отказът да бъдат признати, би могъл да накърни свободата на движение на гражданина на Съюза, като го разубеди от упражняване на правото му на влизане и пребиваване в приемащата държава членка.

69 В този смисъл е постановено, че ако на родителя, гражданин на държава членка или на трета държава, който действително упражнява родителските права по отношение на непълнолетен гражданин на Съюза, не бъде позволено да пребивава с този гражданин на Съюза в приемащата държава членка, това напълно би лишило от полезно действие правото на пребиваване на гражданина на Съюза, като се има предвид, че упражняването на правото на пребиваване от малко дете винаги предполага това дете да бъде придружавано от лицето, което действително упражнява родителските права по отношение на него, и съответно това лице да може да живее с него в приемащата държава членка по време на пребиваването му (Решение по дело Zhu и Chen, посочено по-горе, точка 45).

70 Също така е постановено, че при завръщането на гражданин на Съюза в държавата членка, чийто гражданин е, след като е упражнявал трудова дейност в друга държава членка, гражданинът на трета страна, който е член на семейството на този работник, разполага с право на пребиваване в държавата членка, чийто гражданин е работникът, дори последният да не упражнява в нея реална и ефективна икономическа дейност. Ако гражданинът на третата страна не разполага с това право, работникът, гражданин на Съюза, може да бъде разубеден да напусне държавата членка, чийто гражданин е, за да упражнява трудова дейност на територията на друга държава членка, поради самата перспектива да не може след завръщането си в държавата членка по произход да продължи съвместния живот със своите близки роднини, който евентуално е започнал по силата на брака или събирането на семейството в приемащата държава членка (Решение по дело Eind, посочено по-горе, точки 45, 35 и 36).

71 Накрая, съществуват и някои съвсем особени случаи, при които, въпреки че не се прилагат разпоредбите на вторичното право относно правото на пребиваване на гражданите на трети страни и въпреки че съответният гражданин на Съюза не е упражнил свободата си на движение, по изключение е недопустимо да се откаже право на пребиваване на гражданина на трета държава, член на семейството на посочения гражданин на Съюза, тъй като в противен случай би било накърнено полезното действие на притежаваното от него гражданство на Съюза, ако в резултат от отказа гражданинът на Съюза се окаже фактически принуден да

напусне територията на Съюза като цяло и по този начин бъде лишен от възможността действително да упражнява най-съществената част от правата, които му предоставя този статут (вж. Решение по дело Dereci и др., посочено по-горе, точки 67, 66 и 64).

72 Общото между упоменатите случаи е, че макар да се уреждат с нормативни актове, чието издаване по принцип е от компетентността на държавите членки, а именно с нормативните актове в областта на правото на влизане и пребиваване на гражданите на трети страни извън приложното поле на директиви 2003/109 и 2004/38, все пак те са неразривно свързани със свободата на движение на съответния гражданин на Съюза, което не допуска на тези граждани на трети страни да бъде отказано правото да влязат и пребиват в държавата членка, в която пребивава гражданинът на Съюза, за да не бъде накърнена тази свобода.

73 По случаи като разглеждания в главното производство следва най-напред да се отбележи, че жалбоподателят, гражданин на трета страна, иска право на пребиваване не в приемащата държава членка, в която пребиват съпругата и дъщеря му, граждани на Съюза, а в Германия, която е държавата членка по произхода им.

74 По-нататък, не се оспорва, че жалбоподателят винаги е пребивавал в тази държава членка на основание на националното право, а липсата на право на пребиваване въз основа на правото на Съюза не е разубедило дъщеря му и съпругата му да упражнят правото си на свободно движение, като се преместят в Австрия.

75 Накрая, както следва от точки 28 и 40—45 от настоящото решение, жалбоподателят в главното производство има право на пребиваване съгласно националното право до 2 ноември 2012 г., видимо с възможност за продължаване според твърденията на германското правителство, и освен това по принцип може да му бъде предоставен статут на дългосрочно пребиваващ по смисъла на Директива 2003/109.

76 При това положение няма основание да се твърди, че оспореното в главното производство решение би могло да лиши дъщерята или съпругата на г-н Iida от възможността действително да упражняват най-съществената част от правата, свързани със статута им на граждани на Съюза, или да възпрепятства упражняването на правото им да се движат и пребиват свободно на територията на държавите членки (вж. Решение по дело McCarthy, посочено по-горе, точка 49).

77 В това отношение следва да се напомни, че чисто хипотетичната вероятност от упражняване на правото на свободно движение не поражда достатъчна връзка с правото на Съюза, за да обоснове прилагането на неговите разпоредби (вж. Решение от 29 май 1997 г. по дело Kremzow, C-299/95, Recueil, стр. I-2629, точка 16). Същото се отнася и за чисто хипотетичната вероятност от възникването на пречка за упражняването на това право.

78 Що се отнася до основните права, посочени от запитващата юрисдикция, и в частност до правото на зачитане на личния и семейния живот и до правата на децата съответно по членове 7 и 24 от Хартата, следва да се напомни, че съгласно член 51, параграф 1 от Хартата разпоредбите ѝ се отнасят за държавите членки единствено когато те прилагат правото на Съюза. Съгласно параграф 2 от този член Хартата не разширява приложното поле на правото на Съюза извън областите на компетентност на Съюза, не създава нови правомощия или задачи за Съюза, нито променя правомощията и задачите, определени в Договорите. Така Съдът трябва да тълкува правото на Съюза с оглед на Хартата в пределите на предоставената на Съюза компетентност (вж. Решение по дело Dereci и др., посочено по-горе, точка 71).

79 За да се определи дали отказът на германските власти да предоставят на г-н Iida „карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза“, е издаден при прилагане на правото на Съюза по смисъла на член 51 от Хартата, следва наред с други фактори да се

прецени дали предназначението на разглежданата национална правна уредба е да се приложи разпоредба от правото на Съюза, от какво естество е тази правна уредба и дали нейните цели са различни от следваните от правото на Съюза, въпреки че тя може косвено да му влияе, и дали в правото на Съюза съществува конкретна уредба на съответната материя или уредба, която може да ѝ влияе (вж. Решение от 18 декември 1997 г. по дело Annibaldi, C-309/96, Recueil, стр. I-7493, точки 21—23).

80 Въпреки че наистина член 5 от FreizügG/EU, който предвижда издаването на „карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза“, е предназначен да приложи правото на Съюза, това не променя факта, че положението на жалбоподателя в главното производство не се урежда от правото на Съюза, тъй като той не отговаря на условията за издаването на такава карта съгласно член 10 от Директива 2004/38. Освен това, доколкото жалбоподателят в главното производство не е подал молба да му бъде предоставен статут на дългосрочно пребиваващ в съответствие с Директива 2003/109, положението му няма никаква връзка с правото на Съюза.

81 При тези условия отказът на германските власти да предоставят на г-н Iida „карта за пребиваване на член на семейството на гражданин на Съюза“, не е издаден при прилагане на правото на Съюза по смисъла на член 51 от Хартата, поради което въпросът за съвместимостта на този отказ с основните права не може да се преценява от гледна точка на учредените с Хартата права.

82 Предвид изложеното по-горе на поставения въпрос следва да се отговори, че извън хипотезите, уредени в Директива 2004/38, и когато освен това не съществува друга връзка с разпоредбите на правото на Съюза относно гражданството, гражданинът на трета страна не може да черпи производно право на пребиваване от гражданин на Съюза.

По съдебните разноски

83 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Извън хипотезите, уредени в Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО, и когато освен това не съществува друга връзка с разпоредбите на правото на Съюза относно гражданството, гражданинът на трета страна не може да черпи производно право на пребиваване от гражданин на Съюза.

Подписи